

Nro. 18.

**A' FEJS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
REGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indált Bétsből, Keddén September 1-ső napján
1807-ik éltendőben.

Béts.

Eő Császári Kir. Felsége Baró HILNER János F. M. Lajtnantot, a' M. Terezia vitézi Rendjének his kereszties tagját, egy Magyar Gyalog Regimentnek tulajdonosát, a' Károlyvári, és Warasdi véghelyeknek commandirozó Generalifát a' Fels. uralkodó Házhöz való hívsége, és 45 éltendei hasznos szolgálatjára nézve Császári Királyi valóságos titkos Tanácsossává tenni méltóztatott, a' ki a' szokott hitet az Eő Felsége kezébe már le is tette.

A' Zimonyi, vagy Szemlini Fő Posta Mész-

tert Cratey János Urat, sok rendbéli érdemeire nézve az arany érdem pénzel meg tisztelni méltóztatott Fels. Urunk, melly az oda való Commendans házában, az ott fekvő Jellachich János Regimentbéli tiszteknek és városi Előjáróknak jelenlétekben függeszttetett a' nyakába.

Magyar Ország.

Egy kis idő alatt két nagy Papi embertől foztatott meg a' Magyar Katolika Anyaszentegyház, úgymint nékai Egri Ersek nagy méltóságú Fuchs Xaver Ferencz Eö Excellentiájától, a' közelebb elenyészett Augustusnak 23-ik napján pedig nem régiben Pécsi Püspökségre kegyelmessen emeltett Görgei és Toporczaí Görgey Márton nagy lelkü hazánkfiától, Budán hasznos életének 67-ik esztendejében. Végső akaratjához képest az ide való általa meg újítatott, és szép fundatióval felékesítetett Kálvária helyen temettetett el. A' halotti tiszteletet Augustus 24-ik napján esteli 7. órakor Csanádi Püspök Mélt. Köfzeghy László Ur Eö Nagysága vitte végbe. Ez a megboldogult nagy hazánkfia tanulásának végződése után a' Papi szent hivatalra kötelezvénn önnön magát, elsőben a' Pósoni, annakutánna a' N. Szombati Papi nevendék házhban tanulta a' Filozofiát és a' vallásról való tudományt, azután az oda való Érseki Káptalan Archivariussává tétetődött, azután Pósony Vármegyében Püski Plebánussa lett, mely szent hivataljának 10 esztendőig tartó hiv és buzgó folytatása után, elsőben a' Pósonyi Collegiata Megyének, két esztendővel annakutánna pe-

dig a' Nagy Szombati Erseki Kaptalannak Canonicusává, végre 1790-ik elztendőben a' Királyi Törvényes Tábla Praelatusává tété'ődött, hanem szemeinek erőtlensége miatt az Esztergomi Erseki Káptalanba vissza ment, és a' múlt Julius hólnapban nagy érdemeire nézve kegyelmessen Pécsi Püspökségre emeltetett.

Hadi Történetek.

A' Stralzund környékén táborozó Frantziai hadi seregeknek kemény ostromlást tárgyazó munkáikra Julius 29-ik napján kezdettek a' benn lévő Svékusok ágyuzni, és öszve is lövöldözték egy batteriájokat. Maga a' Svéciai Király azon napon dél után a' benn lévő őrizetnek egy batteriájára fel menvén magának széket vitetett, és jó darabig nézte az ostromlóknak munkáikat, 's vegtére tüzelteni parantsolt reájök, mellynek vólt is valamely haszna. Még akkor kevés ostromló ágyujok vólt a' Frantziáknak, de néhány napokkal annakutánna 80 darab 24 fontosok érkeztek oda Stettinből.

A' Stettini tudósítások szerént éjjel nappal abban foglalatoskodnak a' Stralzund környéken táborozó Frantzia és szövetséges seregek, hogy azon erőfféget minél előbb el foglalhassák. Az oda való lakosok parantsolatot vettek az eránt, hogy a' kemény ostromlásra magokat készen tartsák, és fél-több vagyonaikat bátorságosabb helyre vinni igyekezzenek. De ezen parantsolatnak ki hirdettetése előtt, előre el látván e' dolgot a' lakosok, on-

nan rész szerént Svéciába, rész szerént másuya költöztek, és csak azok maradtak meg, a' kik életknél egyebet el nem vesztheinek.

A' Berlini Telegrafus nevezetű közönséges újság levelek azt tartják, hogy a' Stralsundot ostromló Frantzia és szövetséges seregeknek fő vezérek Marsal Brüne maga is meg lévén arról győzeztetve, hogy valameddig azon erősséget a' tenger felől is bé nem zárhattyak, 's nem ostromolhattyak, addig bírasára jutni lehetetlen lefzen: arra való nézve meg határozta magában, hogy a' Rügeni szigetet, mellyben Anglus hadi nép töborozik, el foglallya, 's azokat onnan ki küzböllye.

Dánia

Az északi egek kárpitját újabb háborúra tzelző fellegek vonták bé. A' Sundba, az az, a' Német és Balticum tengereket öszve foglaló szoros tengerbe a' Koppenhagai Kir. udvarnak hire 's meg egyezése nélkül bé evezett Anglus hajósereg Dánia Országot is nagy nyughatatlanságba ejtette, kiváltképen azért, hogy az mind ez ideig neutralis vólt, az az, sem az egyik, sem a' másik hadakozó felekezet részére nem állott. Ez az Angliai számos hadakozó és szállító hajókból álló expeditió azt kívánnya, hogy a' Svékusok és Frantziák közt tartó háború alatt a' Dániai Koronához tartozó Kronenburgi erősség, és a' Zelandiai sziget Angliának által adattattassanak, és hogy annál fogva ék a' Német és Balticum tengerek közt

való egyességet fenn tarthassák. Augustus hólnap közepéig sem az egyikbe sem a' másikba meg nem egyezett a' Dániai örökös herczeg. Midőn az Angliai expeditiónak első osztálya Augustus 3-ik napján Kronenburg mellett el evezett volna, a' Nemzeteknek bé vett szokások szerint, azon erősséget egy ágyú löveffel meg küszöntötte, és vissza is küszöntetett.

Ezerő a' kétséges kimenetelű dologról a' 12-ik Augustusi Lübecki tudósítások következőképen szólnak: „A' Dániai korona örökös herczeg, kinek eddig való minden tselekedeteiből mind a' békefűgés, mind a' háborús környűállásokban nagy okosság's előre való látóság tündöklött ki, a' Kielbe hozzá ment Anglus követnek Jacksonnak, midőn ez azt kívánta volna, hogy a' Sundba ment Anglus hajó seregnek a' Seelandiai sziget a' háború végeződéseig által adattassék, ahképen felelt, hogy Koppenhágába leendő meneteléig, a' hol a' Dániai fő Kormányfűk vagyón, sem jó sem rossz választ nem adhat. Azonban tudva való dolog az, hogy mi-lyt a' nevezett korona herczeg haza érkezett, mingyárt minden nevezetesebb Dánus Generálisokat és Admirálisokat öszve gyűjtött, velek együtt sokáig tanátskozott, és azt végzette, hogy önként sem a' Kronenburgi erősséget, sem a' Zelandiai szigetet az Anglusoknak által nem engedi, hanem hogy a' Dániai kikötő helyeknek és tenger partoknak védelmezésekre minden szükséges rendeléseket meg fog tenni. Igaz dolog ugyan az, hogy a' Dániai Armádia Holzatziában, Slesvigban, Jütlandiában's a' Finneni szigetben van fel osztat-

tatva, es Zelandiában az ott lévő mintegy 20000 főre menő tartománybéli fegyvereseken kívül, legfellyebb 10000 reguláris katonaság vagyon; mindazáltal éppen ezekből áll a' Dániai hadi népnek a' színe, melyhez a' Koppenhágai katoná őrizet is tartozik. Tehát a' Német legióval egyetemben mintegy 30000 főből álló Anglus armadiának dolgot adnának a' vitéz Dánusok, ha valamiképen erőszakkal akarnák a' Zelandiai szigetet el foglalni. Ennekfelette, valamint az Orosz Császárnak, úgy a' Prussziai Királynak alkalmatosságot szolgáltatnának az Anglia ellen való had indításra. Továbbha jó módja van I. Sándor Császárnak arra, hogy a' Svéciai Királyt Anglia szövetségétől el vonnyá, és 40000 főből álló sereggel a' Svéciai Finnlandiát, melyben most semmi katonaság nem találtatik, egy két hónap alatt el foglalja. Végtére hogyha el foglalnák is most Zelandiát az Anglusok, mindazáltal csak addig maradhatnának annak birtokában, míg az Angliai hajóseregek azt védelmezhetnek; de mihelyt a' télen a' Nagy és Kis Belt, tudniillik a' Zelandiai és Finniai, és a' Finniai és Jutlandia partok közt lévő szoros tenger (Fretum Balthicum majus et minus) bé fagynak, azoknak hátokon könnyen Zelandiába mehetne a' Frantzia éfszaki Armadia, és az ott találtató Anglus hadi népet, vagy mind egy lábíg le vághatná, vagy fogságra ejthetné. X. Károly Svéciai Király 1658-ik esztendőben 30000 főből álló gyalog és lovas hadi néppel és számos ágyukkal a' bé fagyott Nagy és Kis Belten szerentséssen által költözött, és az ott volt Dánus hadi népet hadi fogságra ejtette.

A' 11-ik Augustusi Koppenhágai tudósítások így szólnak: „Tegnap úgymond egy estafétát küldött ide Kielből a' mi szeretett Korona herczegünk, 's azolta mindenek háborús ábrázatot mutatnak, minden tenger partyain lévő batteriaink meg szaporítatnak, és mindenek a' védelmező hajóse-
reg felfegyverkezésében foglalatoskodnak. A' Kronenburgi erősségben fekvő katona őrizetnek öregbitésére a' Norvégiai Laib Regimentnek egy batallionja küldetett, az ide való polgári artilleristák itt már katona szolgálatot tesznek; minden cantonbéli matrózok, és szabadsággal háza bortsátott katonák regimentjeikhez vissza hivattatnak. Ma délben a' Korona herczeg is Kielből vissza jött, és mingyárt az Admirálitás Collegiumába, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Tanács gyűlésébe ment. Az Anglus hadakozó hajóknak Kapitányai semmi kereskedő Anglus hajót nem bortsátanak a' Balticum tengerbe; minden környülállások háborúra mutatnak. Az Anglus számos nagyobb és apróbb rangú hadakozó hajókból álló hajó sereg még most is a' Sundban tartózkodik, és még ekkorig semmi ellenséges dologra nem vetette magát. —

Nagy Britannia.

Londonba, a' múlt Augustus 1-ső napjaiban egy diplomatica személy ment a' száraz Európából, a' ki mingyárt oda lett érkezése után a' mostani Status Titoknokhoz, vagy külső dolgokra ügyelő Canning ministerhez ment, 's a' magával vitt irásokat nékie által adta. Ez a' történet a'

Ministerek öfzve gyűlésekre, és hosszas együtt való tanátskozásokra szolgáltatott alkalmatosságot, mely dél után 1 órától fogva esteli 6 óráig tartott, és a' melynek végződése után a' Status Furir Mills minyárt parantsolatot vett az útra való készülésre. A' kik a' Kir. udvarhoz közel járnak, azt befzéllették, hogy I. Sándor Orosz Császár, az Anglusok és Frantziák közt való békefféges közbenjárást magára vállalta, de hogy bizonytalan dolog legyen, el fogadta e' azt a' Londoni Kir. udvar avagy nem? A' rendkívüli való hadi kézületekből azt lehet ki húzni, hogy nem fogadta. Talán ő benneek is bé tellyesedik ez a' deák példabeszéd: Si vis pacem, para bellum, az az, ha békességet akarsz eszközteni, háborúhoz készüly. Londonban ismét titkos expeditiókról van szózat, ha tovább is tartani fog a' háború, előre is tudják azt az Anglus ministerek, hogy Napoleon Császár, a' N. Britanniai kerekedő hajók, előtt minden Európai kikötő helyeket, még azokat is, a' melyekbe ekkorig mindenkor szabadon bé evezlettek, a' millyenek a' Portugallia Országaiak, bé zároltattva, mellynek visszonozására az Angliai Kormányfzék egész Európát blokiroztatni, az az, szemem tartatni lozja, melyről még eddig semmi példa nem olvastatik a' világ historiájában.

Az északi Amerikai közönséges újság levelek, azon erőszakoskodást, mellyet három Amerikai születésü Anglia szolgálatjában vólt, de onnan el szökött hajós legények miatt egy Leopard nevezetü Anglus hajó egy Chesapeák nevü Amé.

rikai hajó ellen a' múlt Május hólnapjában végbe
vitt, nagyon kiáltoznak, és azon Szabad Statust
az Anglia ellen indítatandó háborúra unszollyák.
Hogy ha ez meg esni talál, az Angliai Kanadát
könnyen el foglalhattyák ugyan az Amerikabéliek,
hanem annál fogva az ő kereskedéseket, mely a'
Frantzia háborúnak kezdetétől fogva mindenkor
nagy divattyában volt, az Anglusok is el ront-
hattyák. Azonban azon járkoznak az Anglus
ministerek, hogy a' jelenvaló szoros állapotban
háborujok né legyen az éfzaki Amerikai Respub-
likával. A' külső dolgokra ügyelő Status minis-
ter Canu'ing, e' tárgyra nézve már egynéhány
conferentiát tartott a' Londonban lévő] Amerikai
követtel Monroe urral, és meg igirték egymás-
nak, hogy ezen tsiklandozó történetet a' termé-
szeti hátság régulai szerént igyekeznek el intez-
ni, melynek jobb móddal leendő elzközlésére, Ad-
mirál Berkeley, a' ki azon kedvetlen történet-
nek tulajdonképen oka volt, az Amerikai szabad
Statusoknak meg engeszteltetésék végett, az Amé-
rikai tengeri pártoktól vissza hivattatott An-
gliába.

A' Spanyol Ámerikában, nevezetessen a' Mon-
tevidói erősségben lévő Anglus Generális Ach-
muty Május 24-ikén költ és Londonba küldött
levelében nagyon panaszkodik, hogy Buenos-Ay-
resnek vissza vételére nékie elegendő segítő sereg
nem küldettetik, és mivel Fr. Generál Liniers
vezérlése alatt, ott a' Spanyol hadi erő nagyon
meg nevedett, méltán attól tarthat, hogy Mon-

tevideőbből is ki üzettetnek, vagy egészen fogságba esnek az Anglusok. —

Eszaki Német Ország.

A' Mémeli tudósítások szerint, a' Fels. Prusz. fziai Király, a' Pétersburgi Csász. udvarnál eddig követséget viselt Goltz Grófot nevezte ki első Status miniszterének, a' mely hivatalt néhány esztendőktől fogva hol Gr. Haugwicz, hol Luchesi, hol B. Hardenberg viseltek. Az utolsónak még csak emlékezetét sem kívánja a' Berlini Publicum hallani, azért, hogy ő volt az utolsó szerencsétlen háborúnak egy leg főbb javaslója és gerjesztője. Berlinben közönséges hír, hogy a' Király nem ott, hanem Königsbergben fogna ennekutánna lakni, mely hír ha meg talál valóságosodni, Berlin városa, melynek boldogsága egyedül a' Királyi familiának ott való lakásától függött, egynéhány esztendő mulva nagyon meg fog homályosodni. — A' Gens d'Armes nevezetű igen szép és eddig mindenkor válogatott emberekből állott, és mindenkor Berlinben kvártélyozott vassas regementnek tisztjei, a' kik a' Jénai ütközet előtt a' táborba marsirozván a' Francia követ palotájának falaihoz közörülték kardjaikat, mint valóságos renommisták, a' hadiszolgálatból mindnyájan el bortsáttattak. (Renommistáknak neveztetnek a' Ném. Országi Universitásokon, azok, a' kik mind különös öltözeteknek módjával, mind erkölcsöknek minémiségével a' jó és szorgalmatos tanuló ifjaktól magokat meg különböztetik, és töb-

nire ivással, dohányozással, és éjjelenként való lármazással töltik akadémiai idejüket. A' Hálai Univerzitasban, melyben sok szabadsága volt a' tanuló ifjaknak, leg több Rénommisták számláltattak Német Országban.) — A' Párisi Császári udvarhoz Generál Knobelstorf küldetett követségbe, oly instructiót vévén Királyától, hogy a' Pruffziai Statusokra vettetett még hatra lévő, és a' Tilsiti békefében a' Királytól garantiroztatott, az az, annak meg fizetéséért a' kezesféget magára válalt hadi adónak meg kevesitetéset hathatossan munkálódja. Ez a' hadi adó 25 millió Pruffzus tallerra tétetődik (egy illy taller 1 forintból 's 30 krajtzárból áll).

A' Warsóviai Herczégseghen maradt Frantzia truppoknak Marsal Davoust tétetődött vezérjékké, a' ki mingyárt oda lett menetele után egy hirdetményt tétetett közönségessé, mellyben azt kívánnya, hogy a' Frantzia Commendansoknak senki ingyen asztalt ne adjon, hanem az olly tiszteket, a' kik ezt kívánnyák, be jelentse.

A' Drézdai tudósítások azt tartják, hogy a' Saxóniai Fels. Király a' jövő October 1-ső napján fogna Warsóviába azon herczégsegh hódolásának által vétele végett utazni, a' hol már is sok készületek tétetődnek illendöképen leendő el fogadására.

Elegyes Dolgok.

Azok az ajándékok, a' mellyeket Napoleon Császár Drézdából való el menetelekor azoda va-

ló Kir. udvarnál ki ösztogattatott, Császárhoz il-
lendők voltak. Gróf Marcolini Kir. Fő Lo-
vász mesternek, és Gr. Bose Status Ministernek
8000 tallért érő brilliános piksiseket ajándéko-
zott; Gr. Milticz Fő Udvarnok mesternek, Ba-
ró Staknicz fő konyha mesternek, és a' több
udvari fő tiszteknek egyen 4000—6000 tal-
lért érőket; az Udvari Titoknokoknak 500—800
tallért érő gyűrűket, a' Sakszoniai Kir. testörző
Seregbeli tiszteknek arany piksiseket, a' köz test-
örzők közt pedig nagy summa pénzt ösztogatta-
tott ki; végre az udvari dámoknak sok és igen betses
nyakra valókat, fülön függőket és gyűrűket ajándé-
zott. — Lefebüre Fr. Marsalnak és Dántzigi
herczegnek 100 ezer tallérból álló ajándékot aján-
lottak a' Dántzigi lakosok, mellyet addig, mig Na-
poleon Császártól arra engedelmet nem nyert,
el nem vett, akkor is pedig úgy, hogy azon sum-
ma a' Dántzigi lakosokra vetett hadi adóból és re-
quisitiókból le vonattattassék. — A' Szakszoniai
Vál. Fejedelemség ezen most végződött háború-
é 8t: 724 negy szegelet mért földre, népessége két mil-
lió és 200000 lélekre ment, melly a' Kothusi Kerület
és Warsoviai herczegség által két millió ember-
rel szaporodott meg. Az Orosz Birodalomnak Til-
siti békeféligben engedtetett új napkeleti Prusszia
439000, az a' Jeveri uradalom pedig, melly a' Né-
met Tenger mellett napkeleti Frizia és az Olden-
burgi herczegség közt fekszik, és a' mellyet azon bé-
keféligben I. Sándor Császár a' Wesztfáliai Ki-
rallynak engedett 15000 lelket foglal magában.
Jósef Napoleon Nápoly és Szicilia Or-

szágoknak a' Tilsiti békeffégyben meg esmártetett Királya, azoknak a' Szerentsétlen atyáknak gyermekeiket, a' kik az 1799-ik esztendőbéli Nápolyi revolutióban vagy meg ölettettek, vagy szamkivetettek, vagy nagy nyomorúságba ejtettek, tulajdon külságen nevelteti fel. — A' mint a' Weszfáliai tudósítások hirdetik, mára, az az, September 1-ső napjára vagyon I. J e r o m o s Királynak Weszfáliai Királyságba való hé iktatása meg határozatva, addig mindenek azon állapotban fognak maradni, a' melyben voltak az utolsó háború alatt. — A' Párisi közönséges levelek szerént a' Westfáliai Ország a' Brunsvigiai herczegségből, a' régi Markiából, a' Magdeburgi volt herczegségnek Albis-bal partyán fekvő részéből, a' Saali Kerületből, melynek fő városa H á l a , a' Hildesheimi, Halberstadt, Goszlari, Hohensteini, Quedlinburgi, Mansfeldi, Eichsfeldi, Mühlhauseni, Nordhauseni, Stolbergi, Heffzen-Kasszeli, Schmal-kaldi, Katzenellenbogeni, Corveyi, Göttingai, Grubenhágeni, Osnabrüchi, Paderborni, Minden, Ravensbergi, és Kaunitz-Ritthergi, tartományokból és uradalmakból fog állani. — A' Királyi rezidentzia Kasszelben leszen. — A' Pétersburgi Császári udvarhoz Generál S a v a r y t rendelte N a p o l e o n Császár Fr. követnek. — A' Sverini előjárók a' békességnek és a' Meklenburgi hercegi familia vissza menetelésének meg tiszteltetése végett 300 szükülködő szegényeket vendéglettek meg. — Berlin városa néhány deputatusokat küldött a' Fels. Prufsziai Királyhoz, oly alázatos esedezéssel, hogy Eő Felsége nem másutt, nem Königsbergben, a' mint

a' közönséges levelek híreltik, hanem ismét oda, tudniillik Berlinbe tegye általa' maga rezidentiáját. — Pruffziai Ex-Status Minister B. Hardenberg Mémelből Pétersburgba utazott, de mi végből, senki sem tudja bizonyossan. — A' Török Orszá- gi tudósításokból azt olvassuk, hogy IV. Musta- fa Török Császár sem olvasni, sem írni nem tud, és hogy a' mostani Török Ministerium egészen a' Jańtsárok pártján lévő emberekből áll.

Harmadszori Hiradás.

Az ide való Magyar Korona tzimert viselő Vendégfogadót és Vendég házat eleitől fogva gyak- ran meg látogatták az ide jött és itt mulatott Magyar Nemesség, és Magyar Országi lakosok. Ennek a' nagy Vendég háznak birtokosa, három esztendő- vel ennekelőtte azt árendába másnak ki adta; de most azon árenda ideje el telvén, ismét maga gondviselése alá vette. Arra való nézve kötelessé- gének tartya azt minden-ide utazni szándékozó ide- gen uraknak, különösen pedig Magyar Ország Ne- mes lakosinak alázatossan tudokra adni, hogy ő ezen tulajdon Vendégfogadó Házát, nemcsak kívül- ről, hanem kiváltképen belőrl is nagy költséggel meg újította, abban 25 szobát a' leg ujabb módi szép butorokkal fel ékesítette, és különösen a' butorok- nak, nyoszolyáknak's ágybelieknek alkalmas vól- tokról és tsinosságokról szorgalmatoskodott, és a' lakó szobákat úgy alkalmaztatta, hogy azokat, mind egyenként, mind nagyobb részekbe, két, há-

rom, négy, sőt több szobakban is ki lehessen adni. — E' mellett azokra nézve is, a' kik tulajdon lovaikkal utaznak, elegendő istállók, és kotsi állások magánál a' háznál találhatnak. —

A' mi a' konyhát illeti, ebben is tsinos és jó ízű, 's kinek kinek tettezése és kívánsága szerént való eledelek készittetnek, e' mellett mindenféle honnyi asztali és aszfűszöllő borokkal, nevezetesen Austriaival 's Magyararral; sőt ha a' Vendégek kívánni fogják, mindenféle külföldi borokkal is szolgálhat. Ahozképest hizelkedik is az alább irt magának, hogy ötöt más utasok is, de kiváltképen a' Magyar Urak számossan meg fogják látogatni, és sem a' szolgálatra, sem a' fizetésre nézve senki kedvetlenséggel tölle el nem megyen. — Költ Bécsben Julius 15-ik napján, 1807-ik esztendőben.

Móraus József. Vendégfogadós és azon háznak Ura.

Másodszori Híradás.

Szent Lőrinczen T. N. Tólna Vármegyében, a' közjönak 's a' szép tudományoknak terjesztése, különösen pedig a' Magyar nyelvnek az Oskolákban léendő előmozdítása végett, Fő Tisztelendő Nemes és Nemzetes Nagy István Urnak, a' Dunán túl lévő Augustana Vallást Tartók' nagy érdemű Superintendensének 's a' T. N. Tólna Vármegye' hites Tábla Birájának, nem külömben a' Sz. Lőrinczi Evangélika Gyülekezet buzgó lelki Tanítójának kegyes védje valatt a' Titt. Tólna Vármegyebéli Augustana Vallást tartó T. T. Seniora-

tus egy Deák-Magyar Oskolát állított fel, melyben
 a' tudományok a' fel tett planum szerént Rhetori-
 káig bé foglalva fognak tanittatni. Ezen köz ha-
 fzonra tisztező tudományos Intézetet Nagy Mélt.
 Gróf Apónyai Ur ó Excellenciája Vármegyénk'
 szeretett Fő Ispánnya szívelvén, méltóztatott ke-
 gyeffen fundust rendelni, és ajándékozni az épü-
 lethez, melyet már a' maga költségén fel is állit-
 ván a' Sz. Lőrinczi buzgó Gyülekezet, esztendeje
 hogy tanittatnak benne az alsóbb Classisokban elő-
 forduló tudományok. Meg gondolván azt, hogy
 a' Dunántúl lévő Kerületben majd egy Ekklézsi-
 ánk siuts, melly az ó népessége, pallérozodtsága,
 's nagyobb ki terjedése mellett szebb, tisztább Ma-
 gyarsággal élne, mint az említett Sz. Lőrinczi Gyü-
 lekezet; hogy itt a' deák nyelv mellett a' tiszta
 magyarságban is előmenetel-űen gyarapodhat az
 Ifjuság nem csak az Oskolában, hanem szállásain
 is; hogy végre a' tanittatás, és élet' módja sem oly
 költséges ezen helységben mint más városban;
 nints a' mi letartóztatja és elvettente a' gyerme-
 keiket tanittatni kívánó szüléket azoknak ide le-
 sendő küldésektől. A' tanítás a' más Oskolákba
 bé vett szokás szerént a' jövő, Sz. Mihály havának
 elején fog ismét kezdődni. Mostani Rectora és
 Professora ezen tudományos intézetnek T. T. Bar-
 la Mihály Ur, ki a' Jénai Universitásban végezte
 tanulását, és a' Jénai Mineralogica és Sopronyi
 N. Magyar Társaságoknak tagja.

D. D. S.